

**Державне управління справами
Державної наукової установи
«Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини»**

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
курсу підвищення кваліфікації
«Основи теорії й методики вищої та післядипломної медичної освіти»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
«011. Освітні, педагогічні науки»**

Тривалість навчання - 4 тижні (150 годин)

Укладачі:

Шевцов Андрій Гаррієвич, професор, доктор педагогічних наук, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, головний науковий співробітник наукового відділу організації медичної допомоги Державної наукової установи «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами;

Яценко Юрій Борисович, професор, доктор медичних наук, заступник директора з наукової роботи Державної наукової установи «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами

Рецензенти

Тарасун Валентина Володимирівна, професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри логопедії та логопсихології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Вежновець Тетяна Андріївна, професор, доктор медичних наук, директор Інституту післядипломної освіти, професор кафедри менеджменту охорони здоров'я післядипломної освіти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця

Програма розглянута та затверджена на засіданні Вченої ради Державної наукової установи «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами

Протокол від 22 червня 2023 року № 4

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма курсу підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників «Основи теорії й методики вищої та післядипломної медичної освіти» призначена для підвищення кваліфікації спеціалістів, які працюють у системі вищої та післядипломної медичної освіти.

Курс проводиться відповідно до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 та з урахуванням змін, що внесені до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників і затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2019 № 1133, у відповідності до Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково- педагогічних працівників, що затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 04.12.2020 № 1504, відповідно до Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 р. № 725, наказу Міністерства охорони здоров'я України «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» від 22.02.2019 № 446, зі змінами, інших нормативних документів, що регламентують підготовку фахівців у галузях знань «Освіта/Педагогіка» та «Охорона здоров'я» на післядипломному етапі.

Мета освітньої програми курсу підвищення кваліфікації «Основи теорії й методики вищої та післядипломної медичної освіти» за спеціальністю «011. Освітні, педагогічні науки»: удосконалення освітньої професійної компетентності викладачів, зокрема у сфері післядипломної медичної освіти, шляхом формування, оновлення, поглиблення у вказаних категорій слухачів ключових професійних та загальногуманітарних компетентностей (передусім – психолого-педагогічних, андрагогічних), отримання ними нових актуальних теоретичних знань, передусім, з педагогіки, а також з психології та нормативно-правового поля освітньої діяльності, вдосконалення педагогічних, психологічних, практичних навичок і умінь, необхідних для професійної навчальної діяльності слухачів відповідно до постійно зростаючих вимог державних освітніх стандартів, вимог системи якості підготовки медичних та педагогічних кадрів, а також виходячи із актуальних педагогічних, психологічних та правових проблем здійснення медико-педагогічної діяльності.

Програма побудована за модульною системою і містить сім модулів:

1. Методологічні основи педагогічного (андрагогічного) процесу у вищій школі та післядипломній освіті.
2. Організаційні основи педагогічного (андрагогічного) процесу та професійної діяльності викладача.
3. Основи освітніх вимірювань, оцінювання та стандартизації професійної компетентності.
4. Сучасні тенденції розвитку професійної освіти, інноваційні процеси та новітні методики в медичній освіті .
5. Основні принципи і закономірності психології навчання.
6. Основи професійної психологічної компетентності медичного працівника та викладача.
7. Нормативно-правові аспекти організації освітнього процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах та безперервного професійного розвитку медичних працівників.

Результати навчання представлені професійними компетентностями, які забезпечуються такими обов'язковими відповідно до рамки кваліфікації компонентами як знання, уміння та навички, зокрема комунікативні, автономність та відповідальність. По завершенню курсу слухачі мають набути знання, уміння та навички відповідно тем, зазначених у навчальному

плані.

Зокрема знати:

(відповідно до модуля 1)

- сучасні тенденції, стан та перспективи розвитку професійної та післядипломної медичної освіти;
- методологічні основи педагогічного (андрагогічного) процесу у вищій школі та післядипломній освіті;
- загальнонаукові та специфічні закономірності й принципи цілісного освітнього процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах;
- загальні поняття про педагогічне проектування;
- поняття про інформаційний, операційний, аксіологічний компоненти змісту освіти;
- основи складання освітньої програми, навчального плану та інших компонентів навчально-методичного комплексу в післядипломній медичній освіті;
- основні принципи й елементи андрагогічної технології навчання, моделі навчання дорослих, їх основні характеристики й умови застосування.

(відповідно до модуля 2)

- технології управління ефективністю навчання;
- поняття про форми та типи організації навчального процесу;
- основи організації психолого-педагогічних (андрагогічних) досліджень у вивченні проблем медичної освіти;
- методологію практико-орієнтованої педагогічної діяльності;
- специфіку побудови освітнього процесу в інклюзивному середовищі закладу вищої освіти;
- сучасні методи й форми організації інклюзивного навчання, ресурсне забезпечення інклюзивного освітнього процесу;
- організаційно-методичні основи безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я.

(відповідно до модуля 3)

- базові поняття освітніх вимірювань, оцінювання та стандартизації професійної компетентності;
- практику оцінювання і присвоєння професійних кваліфікацій за кордоном та в Україні;
- методи оцінювання знань, вмінь, навичок, у тому числі комунікаційних, здатності діяти автономно й відповідально;
- основні поняття, методи та засоби забезпечення якості оцінювання;
- основні поняття тестології, методи та засоби розроблення контрольно-оцінювальних матеріалів;
- основні поняття та принципи організації об'єктивного структурованого клінічного іспиту.

(відповідно до модуля 4)

- новітні педагогічні технології;
- сучасні тенденції розвитку професійної освіти;
- методи активного післядипломного навчання;

- сучасні поняття, зміст та засоби інтерактивних технологій навчання;
- методи практико-орієнтованого навчання;
- кейс метод у медичній освіті (кейс, воркшоп, імерсія) ;
- психолого-педагогічні та організаційні основи дистанційного навчання

(відповідно до модуля 5)

- основні поняття психології групи, педагогічного колективу, учасників освітнього процесу;
- особливості педагогічного спілкування у вищому медичному (фармацевтичному) навчальному закладі: принципи та рівні комунікативної взаємодії, функції, стилі та етапи;
- організаційно-психологічні основи управлінської діяльності викладача;
- методологічні принципи та закономірності психічного розвитку особистості;
- психологічні особливості періоду зрілості та пізньої зрілості;
- моделі та структуру особистості викладача та слухача;
- методи особистісного і професійного самоудосконалення педагога.

(відповідно до модуля 6)

- базові засади системи комунікаційних знань та умінь у структурі психологічних професійних компетентностей;
- компоненти спілкування, психологічні характеристики, що впливають на формування комунікативної компетенції лікаря, модальності невербальної комунікації, невербальна поведінка лікаря;
- моделі взаємодії системи «лікар – пацієнт» з пацієнтами різних нозологій;
- поняття та техніки проведення мотиваційного інтерв'ю;
- чинники професійного стресу лікарів, професійного вигорання та професійної деформації в лікарській діяльності, фактори ризику формування синдрому професійного вигорання;
- профілактика та медико-психологічна допомога при синдромі професійного вигорання, корекція синдрому професійного вигорання;
- методи діагностики синдрому професійного вигорання.

(відповідно до модуля 7)

- законодавчі основи організації освітнього процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах;
- правовий статус суб'єктів медико-освітніх правовідносин;
- механізми забезпечення прав і свобод суб'єктів медико-освітніх правовідносин в Україні;
- загальноправову характеристику юридичної відповідальності медичних працівників, науково-педагогічних працівників;
- ознаки, склад, види професійних правопорушень медичних та науково-педагогічних працівників;
- основи запобігання та протидії корупційним проявам у сфері охорони здоров'я, зокрема, в освітньому процесі.

Уміти:

(відповідно до модуля 1)

- моделювати об'єкти педагогічного проектування та створювати проекти педагогічних систем медичної освіти;
- складати навчальні плани, програми, навчально-методичні комплекси з урахуванням специфіки післядипломній медичній освіти;

(відповідно до модуля 2)

- складати плани лекційних, семінарських, практичних, лабораторних зайнять;
- застосовувати результати експериментальних досліджень для забезпечення ефективності медичного навчання;
- застосовувати наукові методи досліджень проблем післядипломної медичної освіти;
- застосовувати методи колективної творчості педагогів;
- моделювати інклюзивне освітнє середовище для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами медичній освіти
- складати індивідуальний план безперервного професійного розвитку працівника сфери охорони здоров'я.

(відповідно до модуля 3)

- розробляти та застосовувати процедури оцінювання освітньої та професійної кваліфікацій;
- застосовувати методи підвищення якості оцінювання;
- складати план створення внутрішньої системи забезпечення якості оцінювання;
- визначати прогностичну валідність та надійність кваліфікаційного оцінювання;
- застосовувати сучасні методи та засоби створення тестів та розроблення контрольних оцінювальних матеріалів;
- організовувати та застосувати об'єктивний структурований клінічний іспит для оцінювання компетентностей спеціаліста до провадження професійної медичної діяльності.

(відповідно до модуля 4)

- використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології навчання в медичній післядипломній освіті;
- застосовувати новітні інтерактивні технології навчання;
- організовувати практико-орієнтовані форми навчання;
- користуватися навчальними технологіями доповненої та віртуальної реальності;
- використовувати інтернет платформи дистанційного навчання.

(відповідно до модуля 5)

- застосовувати компоненти техніки педагогічного спілкування у вищому медичному (фармацевтичному) навчальному закладі;
- застосовувати принципи та методи управління навчальною діяльністю студентів;
- застосовувати психологічні особливості періоду зрілості та пізньої зрілості у навчальній практиці;
- використовувати різні моделі структури особистості та навчальної діяльності студента (слухача) у планування навчальної діяльності;

- виділяти структурні компоненти педагогічної діяльності;
- складати план професійного самоудосконалення педагога;

(відповідно до модуля 6)

- вести комунікацію з пацієнтом з поведінкою, ускладненою його емоційним станом, когнітивними та поведінковими особливостями;
- спілкуватися з пацієнтом в онкологічній практиці, з пацієнтами похилого та старечого віку, застосовувати ефективну комунікацію із сім'єю пацієнта, повідомляти «погані новини» щодо стану здоров'я пацієнта;
- застосовувати окремі техніки ефективної комунікації з пацієнтами: підбадьорення та заспокоювання, перефразування та узагальнення, відображення почуттів, паузи (мовчання) в клінічній бесіді
- проводити мотиваційне інтерв'ю;
- розпізнавати синдром професійного вигорання та застосовувати відповідні методи діагностики: опитувальник MBI-HSS (Maslach Burnout Inventory — Human Service Survey), методику діагностики рівня емоційного вигорання В. В. Бойка.

(відповідно до модуля 7)

- застосовувати нормативно-правове поле організації освітнього процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах;
- застосовувати механізми забезпечення прав і свобод суб'єктів медико-освітніх правовідносин в Україні;
- користуватися основними поняттями професійних правопорушень медичних та науково-педагогічних працівників;
- застосовувати основи запобігання та протидії корупційним проявам у сфері охорони здоров'я, зокрема, в освітньому процесі.

Контингент для зарахування: науково-педагогічні працівники, які працюють у системі вищої та післядипломної медичної освіти.

У навчальному плані курсу підвищення кваліфікації зазначено тривалість навчання, розподіл годин, відведених на вивчення розділів навчальної програми. У разі необхідності, враховуючи базовий рівень знань слухачів, Вчена рада ДНУ «НПЦ ПКМ» ДУС може вносити корективи та доповнення до навчальних годин, що регламентовані навчальними планами, в межах 15 % від загального обсягу часу.

Для виконання цієї програми під час навчання передбачено такі види навчальних занять: лекції, практичні заняття (кейси, дидактичні воркшопи, ділові ігри), семінарські заняття, круглі столи (дискусійні панелі), а також самостійна робота слухачів.

Порядок та методи оцінювання результатів навчання: підсумкова оцінка визначається за 200-бальною шкалою та обчислюється як сума балів, здобутих слухачем за результатами поточного контролю під час занять та виконання самостійної роботи (система дистанційного навчання платформа Scientia), а також підсумкового контролю у формі іспиту. Проміжний контроль знань здійснюється за рахунок годин, передбачених на семінарські заняття.

Для визначення рівня засвоєння програми курсу підвищення кваліфікації з терміном навчання 150 аудиторних годин передбачено підсумковий іспит (6 годин).

Слухачам, які виконали програму і успішно склали іспит, видається посвідчення встановленого зразка про проходження курсу підвищення кваліфікації.

НАЧАЛЬНИЙ ПЛАН
курсу підвищення кваліфікації
«Основи теорії й методики вищої та післядипломної медичної освіти»
за спеціальністю «011. Освітні, педагогічні науки»

Код модуля	Назва модуля та теми	Кількість навчальних годин				
		Лекції	Практичні	Семінари	Самостійна робота	Разом аудит.
01.	Модуль: «Методологічні основи педагогічного (андрагогічного) процесу у вищій школі та післядипломній освіті»	10	4	10	14	24
01.01.	Тема: «Проблеми та завдання сучасної педагогіки (андрагогіки) вищої медичної освіти та післядипломного навчання». Сутність та важливість процесу модернізації освіти України. Сучасні тренди розвитку професійної та вищої медичної освіти. Стан та перспективна роль розвитку післядипломної медичної освіти.					
01.02.	Тема: «Закономірності й принципи цілісного освітнього процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах» Закономірності педагогічного процесу як вираження його сутності. Загальнонаукові та специфічні закономірності й принципи цілісного освітнього процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах. Протиріччя педагогічного (андрагогічного) процесу. Зміст освіти як проблема дидактики вищої школи.					
01.03.	Тема: «Загальне поняття про педагогічне проектування» Об'єкти педагогічного проектування. Педагогічні системи. Педагогічний процес як головний для педагога об'єкт проектування. Специфіка проектування освітніх процесів у вищій та післядипломній медичній освіті.					
01.04.	Тема: «Інформаційний, операційний, аксіологічний компоненти змісту освіти» Цілі та задачі освіти. Відбір змісту навчання. Методичний компонент навчання. Навчальні плани, програми, навчально-методичні комплекси.					

01.05.	Тема: «Основні принципи й елементи андрагогічної технології навчання» Модель діяльності викладача – андрагога. Вимоги до спеціаліста – андрагога. Модель навчання дорослих, її основні характеристики й умови застосування.					
02.	Модуль: «Організаційні основи педагогічного (андрагогічного) процесу та професійної діяльності викладача»	10	4	10	14	24
02.01.	Тема: «Педагогічне управління ефективністю навчання» Теоретичний аналіз ефективності педагогічного процесу. Теоретико-методичні проблеми експериментальних досліджень з метою забезпечення ефективності медичного навчання. Традиційні та інноваційні стратегії організації освітнього процесу.					
02.03.	Тема: «Форми й типи організації навчального процесу» Лекційне викладання в процесі післядипломного навчання. Місце і роль семінарських занять в післядипломному навчанні. Види і значення практичних занять в післядипломному навчанні. Виїзні заняття, підвищення їх ефективності. Дистанційна форма навчального процесу. Змішане навчання.					
02.04.	Тема: «Організація педагогічних (андрагогічних) досліджень у вивченні проблем медичної освіти» Теоретико-методологічні основи психолого-педагогічних (андрагогічних) досліджень. Експериментальна педагогіка та психологія: застосування її засад і методів у вдосконаленні досліджень проблем післядипломної медичної освіти. Підбір інформаційно-технологічних засобів дослідження. Специфіка обробки експериментальних даних. Наукометричні системи.					
02.05.	Тема: «Взаємозв'язок теорії і практики в педагогіці» Методологія практико-орієнтованої педагогічної діяльності. Індивідуальна і колективна творчість педагогів.					
	Тема: «Специфіка побудови освітнього процесу в інклюзивному середовищі закладу вищої освіти» Стратегії розбудови інклюзивного освітнього середовища та світові тренди. Концепція інклюзивної форми навчання. Психолого-педагогічні аспекти та складові інклюзивного					

	навчання. Сучасні форми інклюзивного навчання. Ресурсне забезпечення інклюзивного освітнього процесу. Соціалізація здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.					
02.06.	Тема: «Організаційно-методичні основи безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я» Безперервний професійний розвиток лікарів та провізорів в умовах реформування системи охорони здоров'я. Формування проактивності як важливий чинник розвитку професійної компетентності викладача ВНЗ.					
03.	Модуль: «Основи освітні вимірювань, оцінювання та стандартизації професійної компетентності»	10	2	6	6	18
03.01.	Тема: «Освітні вимірювання» Історія та тенденції розвитку освітніх вимірювань. Базові поняття системи кваліфікацій. Предмет оцінювання та результати навчання. Таксономія Блума. Знання. Вміння. Навички. Комунікаційні вміння та навички. Здатність до автономної та відповідальної діяльності. Практика стандартизації оцінювання результатів навчання: загальна інформація. Практика міжнародної організації зі стандартизації. Практика служби освітніх тестувань (США). Практика американської психологічної асоціації. Європейські рекомендації з питань оцінювання і валідації. Досвід оцінювання і присвоєння професійних кваліфікацій в Україні. Професійні стандарти, оцінювання та присвоєння кваліфікацій.					
03.02.	Тема: «Методи оцінювання та організація оцінювання» Методи оцінювання знань: загальна інформація. Усний іспит. Письмовий іспит. Тестові методи. Співбесіда. Методи оцінювання вмінь і навичок: загальна інформація. Оцінювання на робочому місці. Оцінювання на спеціальному полігоні. Оцінювання на симуляторах/тренажерах. Компетентнісно орієнтоване оцінювання. Спостереження за трудовою діяльністю. Оцінювання комунікаційних вмінь та навичок. Методи оцінювання здатності до автономної і відповідальної діяльності: загальна інформація. Оцінювання здатності діяти автономно. Оцінювання рівня відповідальності. Процедури оцінювання: загальна інформація. Розроблення процедури оцінювання для присвоєння професійних кваліфікацій					

03.03.	Тема: «Забезпечення якості оцінювання» Загальна інформація щодо якості оцінювання. Змістова (предметна) валідність оцінювання. Прогностична валідність оцінювання. Надійність кваліфікаційного оцінювання. Альфа Кронбаха. Справедливість оцінювання. Внутрішня система забезпечення якості.					
03.04.	Тема: «Тестологія та розроблення контрольних оцінювальних матеріалів» Розроблення та апробація контрольних оцінювальних матеріалів: загальна інформація. Формування банку тестових завдань. Методика підготовки тестових завдань для перевірки знань і умінь. Вимоги та правила складання тестових завдань. Визначення критеріїв ефективності тестів навчальної успішності. Доказовий метод розробки інструментів оцінювання. Наївна та наукова теорії тестів. Доказово-орієнтована методологія проектування і розробки тестів. Встановлення порогового балу оцінювання. Розроблення завдань закритого типу. Розроблення завдань відкритого типу. Основні модулі банку тестових завдань. Особливості комп'ютерного тестування навчальної успішності.					
03.05.	Тема: «Організація об'єктивного структурованого клінічного іспиту (ОСКІ)» Основні поняття та принципи ОСКІ, як системи оцінювання компетентностей спеціаліста до провадження професійної медичної діяльності. Екзаменаційні станції ОСКІ. Оціночний лист. Методика і регламент проведення ОСКІ.					
04.	Модуль: «Сучасні тенденції розвитку професійної освіти, інноваційні процеси та сучасні методики в медичній освіті»	10	6	12	14	28
04.01.	Тема: «Педагогічні технології» Педагогічна технологія як система інноваційної педагогічної діяльності. Основні види і компоненти педагогічних технологій. Сучасні тенденції розвитку професійної освіти					
04.02.	Тема: «Методи активного та практико орієнтованого навчання» Особливості активного навчання. Відмітні риси активного навчання взагалі та післядипломного навчання лікарів, фармацевтів та інших медичних працівників, зокрема. Система методів активного післядипломного навчання. Дидактичні вимоги					
04.03.	Тема: «Інтерактивні технології навчання» Аудіовізуальні технології навчання. Новітні					

	<p>інтерактивні технології навчання. Психофізіологічні основи сприйняття аудіовізуальної інформації людиною. Практико-орієнтоване навчання як інструмент розвитку медичної освіти. Підвищення якості підготовки майбутніх лікарів шляхом застосування кейсових завдань та проведення воркшопів. Навчальні технології доповненої та віртуальної реальності. Імерсійні технології як новий спосіб отримання інформації. Специфіка інтерактивності у VR/AR-технологіях: наочність, деталізація, залученість, фокусування та безпека.</p>					
04.04.	<p>Тема: «Дистанційне навчання та Інтернет технології в медичній освіті» Сучасні освітні тренди та шляхи впровадження в освітній процес інноваційних та інформаційно-комунікаційних технологій. Психолого-педагогічні та організаційні основи дистанційного навчання. Інтернет платформи дистанційного навчання. Використання інформаційно-освітнього порталу навчального закладу. Змішані та гібридні форми та моделі навчання.</p>					
05.	<p>Модуль: «Основні принципи і закономірності психології навчання»</p>	8	6	12	14	26
05.01.	<p>Тема: «Основи педагогічної психології». Психологія групи, педагогічного колективу, учасників освітнього процесу</p>					
05.02.	<p>Тема: «Особливості педагогічного спілкування у вищому медичному (фармацевтичному) навчальному закладі» Принципи педагогічного спілкування: гуманізму, демократизму, оптимізму, індивідуально-особистісного підходу, наступності. Рівні комунікативної взаємодії суб'єктів педагогічного процесу: емоційний, когнітивний рівень, соціально-психологічний. Компоненти техніки педагогічного спілкування у вищому медичному (фармацевтичному) навчальному закладі</p>					
05.03.	<p>Тема: «Організаційно-психологічні основи управлінської діяльності викладача» Управлінська культура викладача як психолого-педагогічний феномен. Принципи управління навчальною діяльністю студентів. Основні організаційні завдання в системі освітньої практики. Функції управлінської культури викладача: правова, адміністративна, організаційна, соціально-</p>					

	психологічна, інформаційна, комунікативна, економічна.					
05.04.	Тема: «Основи вікової педагогічної психології в освітньому процесі» Методологічні принципи та методи вікової психології. Зв'язок вікової психології з іншими науками. Загальні закономірності психічного розвитку особистості. Психологічні особливості періоду зрілості (акме). Психологічні особливості періоду пізньої зрілості (геронтогенез).					
05.05.	Тема: «Психологія особистості викладача та слухача» Психологічна модель особистості та навчальної діяльності студента (слухача). Структура особистості викладача (відповідно до моделі К. Платонова). Загальні та спеціальні педагогічні здібності. Структурні компоненти педагогічної діяльності. Рівні результативності діяльності викладача. Індивідуальний стиль діяльності викладача. Характеристика методів особистісного і професійного самоудосконалення педагога. Професійна саморефлексія.					
06.	Модуль: «Основи психологічної професійної компетентності медичного працівника та викладача»	8	2	6	8	16
06.01.	Тема: «Психологічні аспекти професійної взаємодії лікаря з різними типами пацієнтів» Ведення пацієнтів, ускладнене його емоційним станом, когнітивними та поведінковими особливостями. Спілкування з пацієнтом в онкологічній практиці. Комунікація з пацієнтами похилого та старечого віку. Комунікація із сім'єю пацієнта, його родичами. Повідомлення «поганих новин» щодо стану здоров'я пацієнта.					
06.02.	Тема: «Стрес та його профілактика у працівника охорони здоров'я та викладача медичного освітнього закладу» Методи самопомоги. Чинники професійного стресу лікарів. Професійна деформація в лікарській діяльності. Джерела професійного стресу. Синдром «емоційного вигорання», причини, прояви та профілактика. Професійне вигорання. Фактори ризику формування синдрому професійного вигорання. Фізичні, емоційні та психічні симптоми професійного вигорання. Запобігання професійному вигоранню					

	та стресостійкість медичного працівника. Розпізнавання та методи діагностики синдрому професійного вигорання. Опитувальник MBI-HSS (Maslach Burnout Inventory — Human Service Survey). Оцінка емоційного виснаження, деперсоналізації та ставлення до професійних досягнень. Методика діагностики рівня емоційного вигорання В. В. Бойка («Діагностика рівня емоційного вигорання»). Профілактика та медико-психологічна допомога при синдромі професійного вигорання. Корекція синдрому професійного вигорання.					
06.03.	Тема: «Комунікаційні компетентності в діяльності лікаря та викладача» Базові елементи комунікативного процесу. Компоненти спілкування. Дискомунікація. Психологічні характеристики, що впливають на формування комунікативної компетенції лікаря. Афіліація. Емоційна стабільність. Емпатія. Комунікативна толерантність. Ефективна комунікація. Моделі взаємодії системи «лікар – пацієнт». Невербальна комунікація. Модальності невербальної комунікації. Невербальна поведінка лікаря. Особливості комунікації «лікар-пацієнт» з пацієнтами різних нозологій. Мотиваційне інтерв'ю.					
06.04.	Тема: «Подолання конфліктів в професійній діяльності лікаря» Управління конфліктами та кризовими міжособистими в закладі охорони здоров'я. Професійна комунікація у багатопрофільному закладі охорони здоров'я, яка характеризується комунікацією в мультидисциплінарній професійній команді					
07.	Модуль: «Нормативно-правові аспекти організації освітнього процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах та безперервного професійного розвитку медичних працівників»			8	6	14
07.01.	Тема: «Законодавчі основи організації освітнього процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах»					
07.02.	Тема: «Правовий статус суб'єктів медико-освітніх правовідносин: поняття, будова, види»					
07.03.	Тема: «Механізм забезпечення прав і свобод суб'єктів медико-освітніх правовідносин в Україні»					

07.04.	Тема: «Загальноправова характеристика юридичної відповідальності медичних працівників, науково-педагогічних працівників»					
07.05.	Тема: «Професійні правопорушення медичних та науково-педагогічних працівників: поняття, ознаки, склад, види»					
07.06.	Тема: «Актуальні проблеми запобігання та протидії корупційним проявам у сфері охорони здоров'я, зокрема, в освітньому процесі»					
	Іспит		6			6
РАЗОМ		62	32	62	76	156

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Волинець, В. (2021). Використання технологій віртуальної реальності в освіті. Неперервна професійна освіта: теорія і практика, (2), 40-47. - електронне видання - режим доступу - <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2021.2.5> - 20.01.2021
2. Дистанційні технології в освіті [Електронний ресурс] (2020) : збірник науково-методичних рекомендації щодо організації виховання, навчання та розвитку учасників освітнього процесу під час карантину / під ред. Ю. О. Бурцевої, Д. В. Малєєва. — Краматорськ : Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 95 с. — електронне видання - режим доступу: <https://nova-shkola.com/FR/4026/21.pdf>. - 21.10.2021
3. Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (2019) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. - Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. Тернопіль: ТНМУ, 2019, 332 с.
4. Журавльова Л. В., Лопіна Н. А. (2019). Практично-орієнтований кейс- метод навчання в системі безперервної медичної освіти на основі інформаційно-освітніх веб технологій як спосіб симуляційного навчання: навч.-метод. посібник для викладачів мед. освітніх закладів. Харків : ХНМУ, 76 с.
5. Ісаєнко В. М., Дейнега І. І., Уліщенко В. В., Кашина Г. С., Ніколаєв К. Д. (2014.) Методичні рекомендації для слухачів дистанційної форми навчання системи післядипломної освіти : навчально-методичний посібник. Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 48 с.
6. Лазуренко О.О. (2018) Емоційна компетентність лікаря: теоретичні підходи дослідження, проблема формування. К.: Інтерсервіс, 220 с.
7. Організація та проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту: методичні рекомендації (2020). Одес. нац. мед. ун-т, 84 с.
8. <https://dspace.vnmu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4440/OSKI.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
9. Anderson, Lorin W.; Krathwohl, David R., ред. (2001). A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives. New York: Longman. ISBN 978-0-8013-1903-7. - електронне видання - режим доступу: <http://thesecondprinciple.com/teaching-essentials/beyond-bloom-cognitive-taxonomy/> - 12.10.2021
10. Marichereda V. G. (2020). Organizational, regulatory and legal aspects of European integration of higher medical education in Ukraine: a critical review / V. G. Marichereda, S. B. Melnyk, V. I. Borshch, O. O. Terzi, N. A. Lyakhova // Wiadomosci Lekarskie. - V. 73 (6). - Aluna Publishing, P. 1290-1295. - <https://hdl.handle.net/11300/14279>
11. Андрущак Т.Г. (2015). Особливості організації процесу фахової підготовки на основі кейс-методу. - Черкаси, С. 218-222.
12. Сипченко, О.М. (2021). Цифровізація вищої освіти як важлива вимога часу. Розвиток освітніх систем в умовах євроінтеграційних трансформацій: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 26-27 травня 2021 року / за наук. ред. д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т., С. 276-281
13. «Імерсивні технології в освіті» (2021) збірник матеріалів І Науково- практичної конференції з міжнародною участю. Київ : ІТЗН НАПН України, 169 с.
14. Конструювання тестів. Курс лекцій: навч. посіб. / Л.О. Кухар, В.П. Сергієнко., Луцьк, 2010. - 182 с.

15. Копняк Н. Б. (2015). Досвід проведення курсів підвищення кваліфікації викладачів університетів з використання мультимедійних інтерактивних комплексів // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. Випуск 42 / Редкол. - Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 471 с.
16. Корольчук М.С. (2009) Психофізіологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Ельга, Ника-Центр, 400 с.
17. Лазарєв М.О., Нефедченко О.І. (2019). Професійна підготовка майбутнього педагога із застосуванням технологій евристичної освіти. Пізнавально-творча і професійна самореалізація особистості в евристичній освіті [монографія] / [за редакцією проф. М.О. Лазарєва, проф. О.Г. Козлової] - Суми: ФОП Цьома С. П., 242 с.
18. Максименко С. Д., Максименко К.С., Папуча М.В. (2010). Медична психологія. Вінниця: Нова Книга, 520 с.
19. Морзе, Н., Базелюк О., Воротнікова, І., Дементієвська, Н., Захар, О., Нанаєва Т., Пасічник, О., Чернікова, Л. (2019). Опис цифрової компетентності педагогічного працівника. Електронне наукове фахове видання “ Відкрите освітнє е - середовище сучасного університету ”, 1-53. <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2019s39>.
20. Основи педагогічного оцінювання (2012): навчально-методичний посібник. / Т.М.Канівець., Ніжин: Видавець П.П. Лисенко М.М., 102с.
21. Путинцев А. Н. Кейс-метод в медицинском образовании: современные программные продукты / А. Н. Путинцев, Т. В. Алексеев // Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований. - 2016. - № 12-9. - С. 1655-1659.
22. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти (2004). Навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. та слухачів ін-тів післядиплом. Освіти/За наук. ред.. С.Д.Максименка, Л.М. Карамушки, Т.В. Зайчикової - К.: Міленіум, 264 с.
23. Трач, Ю. (2017) VR-технології як метод і засіб навчання. Освітологічний дискурс. 3-4 (18-19). 309-322.
24. Закон України «Про вищу освіту» (остання редакція від 25.09.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 11.11.2021).
25. UNESCO ICT Competency Framework for Teachers (2019). URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000265721.locale=ru>
26. Immersive Experiences in Education - Microsoft, 2019. - 18 p. - <https://edudownloads.azureedge.net/>